

Vergaderjaar 2012–2013

33 444

EU-voorstel: Richtlijn voor collectief rechtenbeheer en multi-territoriale muzieklicentieverlening voor online toepassingen in de interne markt COM(2012)372

C

BRIEF VAN DE VICEVOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Brussel, 27 juni 2013

De Commissie dankt de Eerste Kamer der Staten-Generaal voor haar advies over het voorstel voor een richtlijn betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor onlinegebruik op de interne markt {COM(2012) 372 final} en verontschuldigt zich voor het late antwoord.

In haar advies stelt de Eerste Kamer verschillende vragen in het kader van het overleg over de richtlijn, waarop de Commissie graag wil reageren.

In haar eerste vraag wijst de Eerste Kamer erop dat de richtlijn gebaseerd is op een minimum aan harmonisatie en vraagt zij welke maatregelen de Commissie wil treffen om een zo efficiënt mogelijke uitwisseling van gedetailleerde geld- en informatiestromen te stimuleren. Bovendien vraagt de Eerste Kamer wat er kan worden gedaan om de toepassing van een vorm van standaardisering te bevorderen.

De Commissie is gebonden aan het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel. Zij mag daarom alleen regels voorstellen voor wat beter op EU-niveau kan gebeuren en mag niet verder gaan dan wat nodig is om deze doelstellingen te bereiken. De efficiëntste manier om met eerbiediging van de genoemde beginselen gelijke voorwaarden scheppen voor rechtenbeheerders in de hele EU, is de vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor goed bestuur en transparantie, dat in het bijzonder gebaseerd is op de belangrijke rol van rechthebbenden die over de middelen beschikken om toezicht te houden op het beheer van hun royalty's.

Meer bepaald wat betreft de geld- en informatiestroom waarnaar de Eerste Kamer in haar vraag verwijst, stelt de Commissie in hoofdstuk 2

van de voorgestelde richtlijn regels voor inzake de inning en het gebruik van rechteninkomsten en inhoudingen en de verdeling van de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen. Voorts garanderen de regels inzake transparantie en verslaglegging in hoofdstuk 5 van de ontwerp-richtlijn een hoge mate van openbaarmaking door de rechtenbeheerders, in het bijzonder aan de rechthebbenden.

Op het gebied van multiterritoriale licentieverlening van onlinerechten inzake muziekwerken door auteursrechtenbeheerders, zouden de lidstaten volgens titel III van de voorgestelde richtlijn verplicht worden erop toe te zien dat rechtenbeheerders die op dit gebied actief zijn, beschikken over voldoende capaciteit om multiterritoriale licenties te verwerken (artikel 22). Titel III van de voorgestelde richtlijn zou ook voorzien in juiste en tijdige verslaglegging en facturering (artikel 25) en betaling aan rechthebbenden (artikel 26). Bovendien zouden volgens het voorstel rechtenbeheerders die actief zijn op het gebied van multiterritoriale licentieverlening van onlinerechten, vrijwillige industriële normen op internationaal of EU-niveau moeten toepassen om: muziekwerken en rechthebbenden te identificeren (artikel 22, lid 2, onder c)), de werken te registreren (artikel 24, lid 2), gebruik door commerciële gebruikers te melden (artikel 25, lid 2) en te factureren (artikel 25, lid 3).

De Commissie meent dat overeenkomstig deze bepalingen regels moeten worden ingevoerd om te garanderen dat financiële efficiëntie en transparantie worden bereikt. Na een uitvoerige effectbeoordeling achtte de Commissie een volledige standaardisering en aanpassing van de regelgeving in alle lidstaten niet noodzakelijk om de doelstellingen van de voorgestelde richtlijn te bereiken.

Aangezien het voorgestelde rechtsinstrument een richtlijn is, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat deze beginselen in nationale wetgeving worden omgezet en erop toezien dat de beginselen door rechtenbeheerders juist worden toegepast. Zoals de Eerste Kamer opmerkt, heeft de Commissie een minimale harmonisatie voorgesteld en kunnen de lidstaten ervoor kiezen, als zij dat nodig achten, om strengere voorschriften voor rechtenbeheerders te hanteren of stimulerende maatregelen te treffen.

Voorts brengt de Eerste Kamer de kwestie naar voren dat de richtlijn met betrekking tot de bestuursstructuur van rechtenbeheerders gebaseerd lijkt op een monistisch model, terwijl de meeste rechtspersonen in Nederland een dualistisch model hebben. In die zin vraagt de Eerste Kamer ook of de Commissie meer duidelijkheid kan verschaffen over de voorgestelde invulling van de nieuwe toezichtfunctie.

De Commissie wil er in de eerste plaats op wijzen dat zij regels wilde voorstellen die verenigbaar zijn met alle mogelijke rechtsvormen en interne structuren van rechtenbeheerders, zonder een bepaalde vorm of structuur op te leggen, met als doel een beter bestuur en meer transparantie bij rechtenbeheerders. De Commissie is ervan overtuigd dat de voorgestelde regels goed aan dualistische modellen zijn aangepast en dat deze organisatievorm bij rechtenbeheerders geenszins in vraag wordt gesteld. Behalve Nederland zijn er nog lidstaten (bijv. Duitsland of Oostenrijk) waar auteursrechtenbeheerders doorgaans volgens een dualistisch stelsel werken. Wat de toezichtfunctie betreft, kan deze gemakkelijk worden uitgevoerd door de reeds bestaande raad van toezicht in een dualistisch systeem, zodat dit in principe niet in strijd is met de bestuursstructuur van rechtenbeheerders in Nederland.

Daarnaast stelt de Eerste Kamer de kwestie van objectieve criteria voor het lidmaatschap aan de orde, zoals uiteengezet in artikel 6 van de voorgestelde richtlijn.

Het doel van deze bepaling is onder meer om alleen nog over lidmaatschapscriteria te beschikken die geen onderscheid maken tussen rechthebbenden. Criteria zoals nationaliteit of woonplaats van de rechthebbende bijvoorbeeld, zouden als niet-objectief worden beschouwd. Anderzijds zou een rechtenbeheerder alleen rechthebbenden mogen vertegenwoordigen die houder zijn van rechten in zijn eigen domein, zodat een rechtenbeheerder die auteurs vertegenwoordigt niet kan worden gedwongen om uitvoerders als leden te aanvaarden.

Het laatste punt van de Eerste Kamer heeft betrekking op de uitsluiting van interne toezichthouders van een rechtenbeheerder van artikel 9, lid 2, betreffende de verklaring inzake belangenconflicten.

De reden waarom de verklaring inzake belangenconflicten wordt beperkt tot personen die daadwerkelijk leiding geven aan de activiteiten van een rechtenbeheerder, is dat zij verantwoordelijk zijn voor het dagelijks beheer, waarbij het van het grootste belang is dat belangenconflicten worden vermeden. De Commissie acht het niet noodzakelijk om voor directeuren met een toezichthoudende functie, die niet betrokken zijn bij het dagelijks beheer maar veeleer een controlerende functie hebben, een verplichte procedure voor belangenconflicten in te stellen.

De Commissie hoopt met deze verduidelijkingen een antwoord te hebben gegeven op de vragen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en ziet ernaar uit om de beleidsdialoog in de toekomst voort te zetten.

Maroš Šefčovič
Vicevoorzitter